

เทศน์กฐิน วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

งานทางโลกก็จบแล้วนะ ตอนนี้จะฟังธรรม วันนี้เป็นวันบุญกฐิน เป็นวันบุญกฐินนะ กฐินนี้ ครอบครัวยุคคุณเรศ โตะสงวนพันธ์ เป็นคนทอด เป็นเจ้าภาพ แล้วให้เป็นความสามัคคี ถึง เป็นความสามัคคี สามัคคีกัน ให้เป็นกฐินมหาชน ถ้ากฐินมหาชน คนที่มาร่วมงาน คนที่มา ทำงาน แม้แต่เฟื่องตัวเล็กเฟื่องตัวน้อยมันก็มีความสำคัญทั้งหมด มันไม่ใช่มีความสำคัญเฉพาะ เฟื่องตัวใหญ่ เฟื่องตัวใหญ่ก็มีความสำคัญ เฟื่องตัวเล็กก็มีความสำคัญ เฟื่องตัวน้อยก็มีความสำคัญ คนเขามีศรัทธามีความเชื่อเขามาช่วยเหลือกัน ความช่วยเหลือกันนะ กฐินมหาชน ทุกคนปรารถนาดี ทุกคนปรารถนาบุญกุศล เขามาช่วยเหลือกัน

เรามาทำบุญเหมือนกัน ถ้ามาทำบุญเหมือนกัน สิ่งใดที่มันขาดตกบกพร่อง เพราะเดียวเรา จะพูดไปเรื่อยๆ ว่าวัดป่ามันเป็นแบบนี้ มันไม่ใช่วัดบ้าน มันไม่ใช่สิ่งที่อำนวยความสะดวก ถ้า มันอำนวยความสะดวก มันอำนวยความสะดวกให้กับกิเลส แต่ถ้ามันเป็นการขัดเกลากิเลสๆ ทุกคนไม่ค่อยอยากไป เห็นไหม เวลาไปวัดไปวา มันไม่ไป มันจะไปโรงบารัโรงบ้ำ มันชอบ เพราะ อันนั้นมันธุรกิจบริการ เขาบริการ เขาดูแล

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า เป็นกฐินมหาชน ทุกคนเป็นเจ้าของ ทุกคนเป็นเจ้าภาพ ทุกคนมีส่วนร่วม ที่นี้ความมีส่วนร่วมมันอยู่ที่น้ำใจ น้ำใจของคนนะ ถ้ามันสูงส่ง มันเลียดละนะ เขาเป็นใครละ เขามาช่วยเหลือเจือจาน เขามาอำนวยความสะดวกให้ เขาเป็นใครละ เขามีธุระอะไร เขามีหน้าที่ อะไรเขาต้องมาอำนวยความสะดวกให้พวกเราละ

เพราะว่าเขาเห็นแก่บุญกุศลของเขา เห็นแก่ประโยชน์ของเขา เห็นแก่การทำประโยชน์ เห็นไหม เขามาอำนวยความสะดวกให้เรา ฉะนั้น เรามีสิ่งใดถ้ามันไม่ได้ตั้งใจ มันขาดตก บกพร่อง ต้องให้อภัยต่อกัน เพราะว่ามันจะเป็นบุญกฐินไป

กฐินมันจะเกิดขึ้นได้อย่างไร กฐินมันจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้อนุญาต กฐินนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้อนุญาตเท่านั้น ให้ทอดกฐินไป

ให้ทอดกฐินเพราะว่าเวลาพระออกพรรษาแล้วไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ฝ่ายนั้นขาด ฝ่ายนั้นไม่สมบูรณ์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบัญญัติให้มีการทอดกฐิน

การทอดกฐินนะ การทอดกฐินมาจากพระบรมราชานุญาตขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อนุญาตให้เราทำบุญกุศลกัน ให้เราทอดกฐินกันภายใน ๑ เดือนใน ปีหนึ่งมีหนเดียวใน กฐินมันก็เลยเป็นเรื่องบุญที่ว่าเราชาวพุทธเป็นประเพณีวัฒนธรรม เป็นประเพณีมาตั้งแต่โบราณ มา เพราะว่าแถวทเหนือพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ทำสังคายนา มา จดจารึก มา จดจารึกมาเป็นธรรมและวินัย เราศึกษาข้อนั้นมาแล้วเรามีความเชื่อมีความศรัทธา เราทำของ เรามานะ

เวลาคนที่เขามีอำนาจวาสนาเขาสร้าง เห็นใหม่ กฐิน สิ่งทีกฐินเป็นบุญกุศล แต่คนที่มีความอำนาจวาสนาเขามีกำลังศรัทธาของเขา เขาสามารถสร้างวัดสร้างวา คูสิ สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา เขาสร้างขึ้นมาเป็นถาวรวัตถุที่เป็นมรดกโลก เป็นมรดกโลกเพราะอะไร เพราะว่ามันอ่อนช้อย มันมีความสวยงาม มันสวยงามมาจากไหนล่ะ? มันสวยงามมาจากหัวใจที่มีคุณธรรม หัวใจที่เป็นธรรม ถ้าหัวใจที่เป็นธรรมนะ ทำสิ่งใดออกมามันออกมาด้วยหัวใจ

ฉะนั้น เวลาที่เขาทำกัน เขาทำด้วยน้ำใจ เขาทำด้วยความเต็มใจ เขาไม่ได้ทำด้วยการโดนบังคับ ถ้าเขาทำด้วยการโดนบังคับ ทำด้วยความแค้นแค้น ฉะนั้น สิ่งที่เขาทำมาเขาสร้าง วัฒนธรรมของเรา วัฒนธรรมของชาวพุทธเขามา สิ่งนี้มา มาเพื่อประโยชน์ ประโยชน์ที่ไหน? ประโยชน์ที่หัวใจใจ ถ้าประโยชน์ที่หัวใจใจนะ ที่ว่าทอดกฐินๆ เราจะทอดกฐินกัน เราจะทำบุญ กุศลกัน กฐินเพื่ออะไร? กฐินเพื่อบำรุงพระพุทธศาสนา มันได้บุญไหม? มันก็ได้บุญ สิ่งที่ได้บุญ ได้บุญเพราะอะไร? สิ่งนั้นเป็นการกระทำ วัดวาอารามเป็นที่อยู่ของภิกษุ สามเณร แล้วก็ศึกษา ธรรมและวินัย สิ่งนี้ทำเพื่อเป็นวัตถุ ถ้าเป็นวัตถุนะ ก็สร้างวัตถุไป สิ่งต่างๆ ก็สร้างขึ้นมา แล้วถ้า ทำสิ่งนั้นมา จิตใจของคนมันไม่เสมอกัน ไม่เท่ากัน คนที่จิตใจเขาสูงส่งเขาก็ช่วยเหลือเจือจาน

หลวงตาท่านพูดไว้ เวลาท่านออกมาโครงการช่วยชาติไป ท่านบอกว่าเราทำให้ลูกศิษย์ ของเราบอบช้ำ

คำว่า “บอบช้ำ” บอบช้ำเพราะอะไรล่ะ บอบช้ำเพราะมีความศรัทธามีความเชื่อใจ ถ้ามี ศรัทธามีความเชื่อ เราเสียสละ เสียสละเพื่ออะไร? เสียสละเพื่อชาติ เพราะถ้ามีชาติมันถึงมี

ศาสนา เพราะศาสนามันต้องอยู่บนแผ่นดิน อยู่บนชาตินั้น แต่ถ้าคนที่เขาไม่ศรัทธาเขาหาว่า เบียดเบียนไง ถ้าไปเบียดเบียนเขา เราไปเบียดเบียนเขาทำไม

แต่เวลาหลวงตาท่านเทศนาว่าการ ท่านเผด็จ เผด็จคนที่มันไม่รู้จักประโยชน์ ไม่รู้ว่า สมบัติส่วนตน ท่านถึงเผด็จ เผด็จให้เข้าใจ แต่ไอ้คนที่ศรัทธา ศรัทธามันก็อยากจะร่วมบุญมาก มหาศาลเลย มันก็ทุ่มเท

ท่านบอกว่า เงินทองมันไม่ใช่ น้ำไม่ใช่ จะไปตักเอาที่ไหนได้ล่ะ เงินทองมันก็ต้องหา มาใช้ใหม่ คนที่ทำแล้วก็รู้จักยับยั้ง รู้จักยัง ทำพอประมาณ ใช้ใหม่ ที่พูดอยู่นี้ก็พูดถึงคนที่มันไม่ทำ ใจอื่นที่ไม่ทำ เวลาเป็นบุญกุศลมันก็บอกว่าไปเบียดเบียนเขา ไอ้คนที่จะทำ ทำเพราะอะไร เพราะเรามีศรัทธาความเชื่อ มันก็บอบช้ำ มันบอบช้ำ มันบอบช้ำเพราะมันเป็นประโยชน์ไง มัน เป็นประโยชน์กับใคร? ประโยชน์กับคนคนนั้นใช่ไหม

สิ่งที่ทำ ถ้าจิตใจเขาสูงส่งมันก็เป็น การบอบช้ำ บอบช้ำ แต่ถ้าเขาศรัทธาของเขา เขาทำ ของเขาด้วยความเต็มใจของเขามันก็เป็นบุญกุศลของเขา หัวใจของคนมันไม่เหมือนกัน มันไม่ เท่ากัน ฉะนั้น สิ่งที่ทอดกฐิน จะทอดต่างๆ เพื่อบำรุงพระพุทธศาสนานั้นมันก็เป็นเรื่องหนึ่ง มัน ก็เป็นบุญกุศลเหมือนกัน คำว่า “บุญกุศล” มันเป็นบุญกุศลนะ แต่เราไม่ทำให้ใครบอบช้ำ ไม่ไป เบียดเบียนใคร

เรามีศรัทธา เรามีความเชื่อของเขา ศรัทธาความเชื่อมันมาจากไหน ถ้าคนไม่มีศรัทธา มัน จะไม่เข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนา เพราะมันมีศรัทธาความเชื่อมันถึงมาศึกษา พอศึกษาขึ้นมา มัน จะเข้าสู่เนื้อธรรม สิ่งที่เราทำบุญกันอยู่นี้มันเป็นอามิส สิ่งที่เป็นอามิส อามิสที่ว่าทำบุญกุศลมันก็ ให้ผลเป็นบุญกุศล กุศล เห็นไหม ทำคุณงามความดี กลิ่นของศีลหอมทวนลม คนดีมันก็ดีไป แต่ ถ้าคนมันชั่ว คนมันทำลายคน ความชั่วมันก็จจรจายไปเหมือนกัน

เวลาที่บอบช้ำ บอบช้ำเพราะคนมีศรัทธามีความเชื่อมันก็ยังบอบช้ำ แต่ถ้าคนที่เขาไม่ ศรัทธา นี่ไปเบียดเบียนเขา เราไปเบียดเบียนเขาทำไม เราไปเบียดเบียนเพราะอะไร เพราะเราไม่ อยากรเบียดเบียนคนอื่นใช่ไหม เราบวชอยู่ที่นี่เราบวชเพื่ออะไร ถ้าเราบวช เราบวชเพื่อตัวเรา ใจ เราบวชเพื่อตัวเรา

คุณ อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสละราชบัลลังก์มา สละราชวังมา ไปศึกษาอยู่ ๖ ปี
คืนกว่าอยู่ ๖ ปี คืนกว่าเพื่อใคร? ก็เพื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คืนกว่ามาๆ เพื่ออะไร
เพราะมันทุกข์ ไปเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันทุกข์มันยาก แล้วเราก็เกิด แก่ เจ็บ ตาย
เหมือนกัน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านมีปัญญาของท่าน เวลาเห็นคนเกิด คนแก่ คน
เจ็บ คนตาย มันต้องมีสิ่งตรงข้ามที่ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วทำอะไรถึงไม่เกิด ไม่แก่
ไม่เจ็บ ไม่ตาย

โอ้เราไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย ก็จะทำยากกันไง หายา หาสิ่งที่ต่อชีวิตใจ แต่องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่คิดอย่างนั้น อะไรมันเกิด อะไรมันแก่ อะไรมันเจ็บ มันตายล่ะ

จิตต่างหากที่มันเกิด มันแก่ มันเจ็บ มันตาย ถ้ามันเกิดเป็นมนุษย์แล้วก็สงวนรักษาไว้ว่า
จะเป็นของเรา สงวนรักษาจะเป็นของเราๆ ของเราตลอดไป

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาคืนกว่า คืนกว่ามาเพื่อองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องพ้นจากการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย ท่านถึงได้วางศาสนา มา ถึงได้เผย
แผ่ศาสนาเป็นธรรมวินัยของเรา ถ้าเป็นธรรมวินัย สิ่งที่ธรรมวินัย แล้วบัญญัติไว้ ออกพระรชา
แล้วให้มีการทอดกฐินภายใน ๑ เดือน ถ้าเป็นทอดผ้าป่า ทอดต่างๆ ไม่มีกำหนด อันนั้นบุญเราก็
ทำบุญกัน

เราทำบุญกุศลทำเพื่อเรานะ มันก็เหมือนกับว่าสิ่งที่เป็นวัตถุธาตุ เราก็ทำของเราได้ เราทำ
ของเราได้มันเป็นผลของวิญญูณะนะ แต่เวลาหลวงปู่มัน เวลาท่านประพฤติปฏิบัติทั้งชีวิตของท่าน
ท่านไม่มีกฐินนะ หลวงปู่มันไม่มีกฐินนะ ท่านถือผ้าบังสุกุล ไม่มีกฐิน ไม่มีแล้วผิดไหมล่ะ

ถ้าเราออกมันจำเป็นๆ มันจำเป็นเพราะเราไง มันจำเป็นเพราะคนที่ชี้ทุกข์ชี้ยากนี้ไง
เพราะมันเป็นเครื่องดำเนินใจ มันเป็นเครื่องดำเนิน มันเป็นบุญกุศล มันเป็นทางที่เราจะพึ่งพา
อาศัย มีบุญกุศลเป็นเครื่องดำรงชีวิตไปไง มันจำเป็นเพราะเราไง แต่มันจำเป็นต่อหลวงปู่มัน
ไหม? ไม่จำเป็นต่อหลวงปู่มัน ไม่จำเป็น

เวลาหลวงตาท่านจะลาหลวงปู่มันออกไปวิเวก ออกไปวิเวกนะ บอกว่า คราวนี้จะไม่ได้อ
กลับมาทำมาฆบูชากับพ่อแม่ครูจารย์แล้วล่ะ

ท่านบอกว่าทำคนเดียวก็ได้ ทำมาฆบูชา เราก็ทำมาฆบูชาในป่าของเราคนเดียวก็ได้ วันวิสาขบูชาเราก็ทำ

ไม่ใช่ว่ากฐินไม่มีความสำคัญ วันมาฆบูชาที่มีความสำคัญ วันวิสาขบูชาที่มีความสำคัญ วันอาสาฬหบูชาที่มีความสำคัญ วันเข้าพรรษาก็มีความสำคัญ วันออกพรรษาก็มีความสำคัญ วันพระวันโกนก็มีความสำคัญ ความสำคัญทุกวัน ทุกเวลา ทุกวินาที เพราะกำหนดลมหายใจเข้าออก กำหนดทุกเวลา ทุกนาที มันมีความสำคัญไปหมดแหละ ถ้าคนมันฉลาดมันมีความสำคัญไปหมด เห็นไหม

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าครูบาอาจารย์เวลาท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน เวลาปฏิบัติเพื่ออะไร? ปฏิบัติขึ้นมาเพื่อชำระล้างกิเลสในหัวใจของครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าชำระล้างกิเลสในหัวใจของครูบาอาจารย์เรา กฐินอย่างนั้นมันเป็นกฐินที่รักษาหัวใจ

คูสิ เวลาเราสร้างบุญกุศลกัน เวลาหล่อพระ เวลาหล่อพระขึ้นมา โอ้โฮ! ทุกคนฮือฮาหล่อพระ เพราะหล่อพระเสร็จแล้วพระมันสวยงามงามไปไหนก็หล่อพระไปไหนก็หล่อพระไปหล่อพระ หล่อพระ ที่ไหนก็หล่อพระไป

แต่หลวงปู่มัน ครูบาอาจารย์ของเราท่านหล่อพระในใจ เวลาหล่อพระในใจใครจะมาช่วย

ไปหล่อพระ เราไปร่วมบุญกุศลไปหล่อพระขึ้นมา เวลาเขาเททองกัน เทเสร็จแล้วมาขัดมาแต่งขึ้นมา โอ๊ย! พระสวยงามเลย หล่อพระ ได้บุญกุศลมหาศาลเลย โอ๊ย! ปลื้มใจ นี่กฐินทางโลก แต่กฐินแบบพระป่า ครูบาอาจารย์ท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมา กฐินแบบพระป่าท่านให้เรียบง่าย สิ่งที่เป็นความจริงที่สุดคือมันเรียบง่าย

ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติมันอยู่ที่ไหนล่ะ เวลากฐินที่หนึ่งก็จัดให้มันหรูหรา จัดให้มันเหมิเกริม จัดให้มันมหรสพสมโภช มันธรรมชาติหรือนะ ไปจ้างเขามาตั้งนั่น

ถ้าธรรมชาติมันก็ต้องอยู่ที่สังขาร อยู่ที่อันนั้นสิ ทำไมมันต้องมีสิ่งที่มาจับก่อกม มามหรสพสมโภชขนาดนั้นล่ะ นั่นกฐินทางโลก ถ้ากฐินทางธรรม คูสิ เวลาอยู่กับหลวงตา เวลา กฐินของท่านก่อนที่จะออกมาโครงการช่วยชาติ กฐินก็เหมือนวันปกตินี้แหละ วันปกติไป เขาไม่ตื่น ไม่ฟุ่มเฟือยไปกับโลกเขา มันต้องรักษาตรงนี้ไว้ ถ้ารักษาตรงนี้ไว้ เพราะอะไร เพราะถ้าเรา

รักษาของเราไว้ รักษาไว้ ประเพณีวัฒนธรรมของครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าประเพณีวัฒนธรรมของครูบาอาจารย์เรา เรามีเป้าหมายไว้

เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราปฏิบัติขึ้นมาเพื่อจะได้มรรคได้ผล แล้วมรรคผลมันอยู่ที่ไหนล่ะ มรรคผลมันอยู่ที่ไหน มรรคผลมันอยู่ที่ประเพณีนั้นหรือ ประเพณีมันเป็นประโยชน์ที่โลกเขาต้องมีประเพณีกัน ถ้าไม่มีประเพณี ชาติจะอยู่ได้อย่างไร เขาว่าความมั่นคงของชาติ ความมั่นคงของชาติเขาก็ต้องมีประเพณีวัฒนธรรมของเขา

แต่ความมั่นคงของธรรมล่ะ ความมั่นคงของธรรม เห็นไหม ความมั่นคงของธรรมมันต้องมีธรรมในหัวใจ ศาสนาทายาท

เวลาเขาทำไรทำนานะ เขาใช้ปุ๋ยเคมี เขาว่าเขาสะดวกสบายของเขา ได้ดอกได้ผล ได้พืชพันธุ์สมความปรารถนา ไม่ก็ปีหροก ดินมันก็เสียหาย ทุกอย่างก็เสียหาย นั่นเป็นปุ๋ยเคมี แต่เวลาจะใช้ปุ๋ยอินทรีย์มันต้องเหนื่อยต้องยาก ต้องทำเอง มันเกิดจากพื้นที่นั้นไง แต่เวลามันเหนื่อยมันยากขึ้นมา พอทำไปแล้วดินมันก็ร่วนซุยนะ ดินมันก็มีคุณภาพ ทุกอย่างมันก็ดีขึ้นหมดไปหมด

นี่ไง มันอยู่ที่เราเลือก เราก็เลือกจะเอาสะดวกเอาสบาย เราจะเอาแต่ความพอใจของเรา เพราะมันสะดวกใจ แล้วก็มีเวลาว่าง เห็นไหม เวลาทำปุ๋ยอินทรีย์ มันต้องทำปุ๋ยอินทรีย์ มันต้องดูแลมันลำบาก เวลาเราใช้ปุ๋ยเคมี สั่งมาได้เลยนะ แล้วเวลามันจ่ายเงินไปนะ เงินมันก็ส่งออกไปนอกหมคนะ แล้วเวลาใช้ไปแล้วมันก็ได้ผลชั่วคราว ได้ผลตอนแรก แต่พอสารเคมีมันทำให้ดินเสียหายขึ้นมามันก็มีความเสียหายไป แต่ถ้าปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยอินทรีย์เราใช้จากวัตถุพื้นบ้าน เราใช้จากวัตถุที่มีมันมีอยู่ วัตถุที่มีอยู่เราเอามาหมัก เอามาทำของเรา เวลาเราใช้ไป ดินมันร่วนซุย ดินมันมีสารอินทรีย์ต่างๆ แต่มันอยากเทียมหน้าเทียมตาโลกไป ถ้าเทียมหน้าเทียมตาโลก เพราะมันไม่มีหลักมีเกณฑ์ในใจ

ถ้าจะมีหลักมีเกณฑ์ในใจ มันต้องมีศีลจะ ถ้ามีศีลจะขึ้นมา เราจะมีศีล มีสมาธิ มีภาวนา ถ้าเรามีศีล มีสมาธิ มีภาวนา เราจะหล่อพระในหัวใจของเรา

เวลาเรามีกฐิน กฐิน กว่าจะเป็นกฐินนะ หนึ่ง ห้ามไปอ้อนวอนเขา ห้ามขอเขา ห้ามบอกเขา ห้ามทำนคหมายเขา เพราะมันเป็นอันไม่กราบ มันไม่บริสุทธิ์ เวลาพูดถึงความบริสุทธิ์ แต่เราไปดูกันที่บริวารมันไง ตัวกฐินมันก็ตัวฝ้านั่นนะ ตัวฝ้ามันอยู่ที่ตัวเจตนาที่นั่นนะ ตัวเจตนาที่เข้าอยู่

ที่ใจของบริษัท ๔ ถ้างบบริษัท ๔ เขามีน้ำใจต่อกัน คนที่เอื้ออาทรต่อกัน คนที่ดูแลกันมันจะไม่มีอะไรขาดแคลนเลย ถึงมีน้อยมันก็เจือจางกัน สิ่งที่มีมันเป็นธรรมดาๆ ไม่ต้องไปหวังว่ามันจะมีหรือไม่มี

หลวงตาท่านพูดบ่อยๆ อยากจะดูนักรว่าพระที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบแล้วไม่มีข้าว่าจะกิน มันจะออกอยาก

เวลาทุกคนบอกว่าบวชพระไป แก่เต่าขึ้นมาใครจะดูแล เวลาอยู่บ้านกันมันดูแลพ่อแม่ มันหรือเปล่า พ่อแม่ทิ้งไว้ที่บ้าน มันเคยหันไปมองพ่อแม่มันบ้างไหม เพราะอะไร นั่นก็แก่เต่าไง แล้วเวลาพระบวชไปก็แก่เต่า แก่เต่าขึ้นมา ถ้าคนอยู่ในสังคม อยู่กับผู้มีคุณธรรม คุณธรรม เขาเคารพบูชากัน เขาเคารพนะ หมู่คณะมันจะมีความสัมพันธ์ต่อกัน เขาจะรู้ถึงธาตุขันธ์ต่อกัน อันนี้ถ้ามีคุณธรรม

ถ้าเราแก่เราเต่า เราเป็นพระแก่เต่า ถ้าไม่มีใครดูแล ไม่มีใครดูแลมันก็เป็นอำนาจวาสนาของเรา ถ้ามันมีสติจะมีความจริง ความแก่ความเต่า อายุ ๘๐ ก็ยังแข็งแรงเยะเยะไป ถ้าแข็งแรงนะ เราอายุน้อยๆ เราเจ็บออกๆ แอดๆ มันก็มี มันอยู่ที่ธาตุขันธ์ มันอยู่ที่อำนาจวาสนาของคน มันจะไปทุกข์ไปยากอะไร แม้แต่อยู่ทางโลก ถ้าลูกหลานมันไม่ดูแล แก่เต่าขึ้นมามันยิ่งว่าห่วยเพราะอะไร เพราะเรามีทุกอย่างพร้อมเลย แต่ทำไมเขาไม่คิดถึงเราเลย

เครื่องหมายของคนดีคือการกตัญญูกตเวที นี่เครื่องหมายของคนดี มีความกตัญญูกตเวที มีความเกรงกลัว มีความละเอียดต่อบาป ถ้ามีความเกรงกลัว มีความละเอียดต่อบาป เราจะทำอะไรให้มันผิดพลาด เวลาผิดพลาด เราทำอะไรเป็นทางโลกเราก็คิดว่าทำได้ ถ้าเจ้าหน้าที่เขาจับไม่ได้ มันก็ว่าเป็นความถูกต้องทั้งนั้นแหละ แต่วันไหนเจ้าหน้าที่จับได้ก็บอกว่าเขาว่า เขาว่า มันไม่ได้ทำ

แต่ถ้าเราเป็นชาวพุทธนะ แล้วเรามีจิตใจที่สูงส่งขึ้นมาเนะ เวลาเราจะเข้าสู่สังฆธรรม คำว่า “เข้าสู่สังฆธรรม” มันเป็นสมบัติในพระพุทธศาสนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สังฆธรรมจะเป็นสมบัติสาธารณะ ทุกคนสามารถที่จะเข้าถึงได้ เข้าถึงได้ด้วยอะไร? ด้วยหัวใจไง

เวลาโลกเขาทำกัน สิ่งที่ว่าเขาหล่อพระๆ นี่หล่อพระทางโลกไง เราจะหล่อพระทางหัวใจของเรา ทำบุญกุศลนี้ก็เพราะใจ ทอดกฐินก็เพราะใจ แล้วใจขึ้นมา ทอดกฐินเราจะทอดกฐินแบบ

โลกๆ หรือเราจะทอดกฐินแบบธรรม ทอดกฐินแบบครูบาอาจารย์ของเรา ถ้าทอดแบบครูบาอาจารย์ของเรา ใจเราอย่าให้มันหลอกหลอก ใจเรา เห็นไหม คุณติ เวลาเขาทำบุญกุศลกัน เวลาเขาจะกรวดน้ำ ทำไมเขาต้องกรวดน้ำ ถ้ากรวดน้ำเป็นบุญกุศลนะ แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเจ้าพระยา มันมีบุญกว่าเราอีก มันไหลทั้งวันเลย เวลาทำบุญๆ แล้วเขาบอกมากรวดน้ำ

การกรวดน้ำ มันเป็นอุบายให้จิตใจเรามั่นคง ให้กรวดน้ำนะ ให้มองที่น้ำนั่นนะ พอใจมันมั่นคง ใจมันเป็นรูปธรรม แล้วอุทิศส่วนกุศลนั้นไป นี่ไง เวลาเราทอดกฐินๆ ก็เพราะว่าให้หัวใจเรามั่นคง เวลาฟังธรรมๆ ให้หัวใจเรามั่นคง หัวใจเรามั่นคงขึ้นมา ถ้าหัวใจเรามั่นคงแล้วมันจะยกระดับขึ้น ความยกระดับขึ้นเป็นจิตใจที่สาธารณะ

เวลากฐินมหาชน คนเขามาช่วยเหลือกัน เขามาทำไม ทำไมเขาไม่อยู่บ้าน เขาไม่สะดวกสบายอยู่บ้าน เขานอนสะดวกสบาย เขามาตากแดดตากฝน เขามาทำถนนหนทาง เขามาทำไมกัน เพราะหัวใจเขาสูงส่งใจ คุณค่าของน้ำใจใจ ไม่ใช่คุณค่าของเงิน ไม่ใช่คุณค่าของการยกย่อง นับหน้าถือตา คุณค่าของหัวใจ ถ้าหัวใจมันเรียกร้อย หัวใจมันมีคุณธรรม หัวใจมันเรียกร้อย มันไม่ต้องให้ใครบอก

แต่ถ้ามันไม่มีคุณธรรม มันจะเอาแต่กรวดน้ำๆ กรวดน้ำสู่มแม่น้ำเจ้าพระยาไม่ได้ กรวดน้ำสู่มแม่น้ำแม่กลองไม่ได้หรอก แม่น้ำแม่กลองมันไหลทั้งวันเลย เห็นไหม อันนี้มันเป็นอุบาย ถ้าเราเข้าใจว่าเป็นอุบาย อุบายก็เพื่ออะไรล่ะ? ก็เพื่อให้เรามั่นคง เพื่อให้จิตใจเราแน่นแน่ แล้วอุทิศส่วนกุศลนั้น ตั้งแต่ปู่ ย่า ตา ยาย เจ้ากรรมนายเวร อุทิศส่วนกุศลเพื่อเขา เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเวลาคน จิตเวียนวายตายเกิดเราไม่รู้หรอก แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะบุพเพนิวาสานุสติญาณ ย้อนระลึกอดีตชาติไป ทำไมมาเกิดเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำไมเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ย้อนกลับไป ทำไมไปเกิดเป็นพระเวสสันดร มันย้อนไปเลย มันย้อนไป เห็นไหม จิตนี้มันเวียนวายตายเกิดไป ฉะนั้น สิ่งที่เวียนวายตายเกิด สิ่งที่เราทำบุญกุศล กรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลไป

การเวียนวายตายเกิดแต่ละภพแต่ละชาติมันก็มีพ่อแม่ มีลูกมีหลานทุกภพทุกชาติ การบาดหมาง การเบียดเบียนกันมันมีเป็นเรื่องธรรมดา คนเราคิด มันมีความเห็นต่างทั้งนั้นแหละ ถ้าเรามีความผิดพลาดสิ่งใด เราขออภัย เราอุทิศส่วนกุศลนี้ให้ อุทิศส่วนกุศลนี้ให้

ทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลๆ แล้วทำทำไม ทำไปทำไม

ทำไปนะ ทำไปเพื่อเรานั้นแหละ อุทิศส่วนกุศล สิ่งที่เขากรรมนายเวร สิ่งที่มีแต่คนยกย่อง มีแต่คนที่เปิดช่องทางให้ ทำสิ่งใดก็ประสบความสำเร็จ ทำสิ่งใดแล้วมันก็ไม่คิดไม่วาง แต่ถ้าเราทำสิ่งใดไป ทำแล้วก็จับจด ทำแล้วก็ขาดตกบกพร่อง ทำสิ่งใดก็ไม่ประสบความสำเร็จเสียที มันเป็นเพราะเหตุใด

อุทิศส่วนกุศลนะ นี่เราทำเพื่อวิญญูะ ทำเพื่อโลก แต่พอจิตใจมันพัฒนาขึ้น มันพัฒนาขึ้น ไม่ไปแล้ว ไม่ทำเพื่อใครแล้ว มันจะทำเพื่อหัวใจดวงนี้แล้ว ถ้ามันจะทำเพื่อหัวใจดวงนี้ สิ่งที่เกี่ยวข้องตายเกิดในวิญญูะมันเป็นวาระของมัน จิตเกิดบนพรหม หมคอายุขัยก็ต้องมาเกิดเป็น เทวดา มาเกิดเป็นมนุษย์ มาเกิดเป็นนรกอเวจี มาเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน อยู่ที่มันจะเกิดจะตาย ถ้าตกรนกอเวจีไปด้วยความผิดพลาดของเรา ถ้ามันใช้เวรใช้กรรมหมดแล้วมันก็หมดเวรหมดกรรม มันก็เวียนว่ายตายเกิดขึ้นมา จิตใจของเรา ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราจะทำอย่างไร

เอาเดี๋ยวนี้เลย เอาที่มันจบเดี๋ยวนี้เลย ถ้าเดี๋ยวนี้เลยปั๊บ เราก็ไปหาครูบาอาจารย์แล้ว ผมจะปฏิบัติอย่างไร ผมอยากจะพ้นจากทุกข์ผมจะปฏิบัติอย่างไร ถ้าผมจะปฏิบัติอย่างไร มันมีที่ปฏิบัติใหม่ละ ถ้ามีที่ปฏิบัตินะ เราต้องปฏิบัติที่ไหนละ? ปฏิบัติลงที่หัวใจของเราไง แล้วหัวใจมันอยู่ที่ไหนละ? ลมหายใจเข้านี่ก็พุท ลมหายใจออกนี่ก็โธ มันเป็นลมหายใจ มันจะมีประโยชน์อะไร แล้วหัวใจมีประโยชน์หรือเปล่าละ ถ้าหัวใจมีประโยชน์ หัวใจมันอยู่ที่ไหนละ

เราจะหาหัวใจของเรา แต่หัวใจนี้เป็นนามธรรม แล้วเราเป็นคนที่ยาบ คนที่ไม่มีสติปัญญาสามารถจะค้นคว้าตัวของเราเองได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงวางกรรมฐาน ๔๐ ห้องไว้ให้เราค้นคว้าหาหัวใจของเราเอง หายใจเข้านี่ก็พุท หายใจออกนี่ก็โธ แล้วถ้ามันละเอียดขึ้นมา พุทโธๆ หรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ แล้วกำหนดไว้ชัดๆ ถ้าคนที่สร้างบุญกุศลมาก คนที่มีบุญมามาก มันจะลงสู่สมาธิ ถ้ามันลงสู่สมาธิได้ โอ้โฮ! เราหลงไปไหน เราหลงไปไหน ทำไมเราไม่รู้จักตัวเราเอง แต่ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนา เวลากำหนดพุทโธแล้วมันก็ลำบาก กำหนดพุทโธแล้วก็ไม่ไหว กำหนดพุทโธแล้วทำไม่ได้เลย

ก็ดูสิ คนที่มั่งมีศรีสุข คนที่มีบุญกุศลในโลกนี้มันมีเท่าไร คนทุกข์คนยากมันมหาศาล ทำไมมันเป็นแบบนี้ล่ะ มันเป็นแบบนี้เพราะวุฒิภาวะของใจ คนสร้างมาเป็นแบบนี้ไง แล้วเวลาประพาศปฏิบัติขึ้นมา ก็จะให้สมความปรารถนา ให้ทำได้ทุกๆ คนไง “ประชาธิปไตยๆ

สิทธิเสรีภาพ"...สิทธิของกรรมใด กรรมดี-กรรมชั่ว ถ้าทำคุณงามความดีมา มันจะเกิดประโยชน์
ตรงนี้ สิ่งนี้สิ่งที่เป็นนามธรรม แล้วมันหาได้ที่ไหนล่ะ? มันหาได้ในหัวใจของเรา มันทำได้
เพราะการทำได้ ศาสนาที่มีค่าอยู่นี้ไง

เฟื่องตัวเล็กเฟื่องตัวน้อยต่างๆ ที่เขามาช่วยเหลืออยู่นี้เพราะเขาจะสร้างสมบุญญาธิการ
ของเขา เวลาเขาทำงานของเขาเสร็จแล้วเขาจะนั่งสมาธิภาวนาของเขา เขาทำของเขาเพื่อ
ประโยชน์กับเขา เวลาไปนั่งสมาธิภาวนาทำให้ใครดู จะไปอวดใคร เวลาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่โคนต้นโพธิ์ ทำอยู่ตัวต่อตัว ทำระหว่างกิเลสกับธรรมที่ต่อสู้กัน ในใจมันทำ
ที่ไหน

ถ้าครูบาอาจารย์ที่มีคุณธรรมแบบนี้ เวลาทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ทอดต่างๆ มันก็จะเป็นการ
ทอดกฐิน ทอดผ้าป่าโดยสิ่งที่เป็นอีม เป็นสิ่งที่เป็นที่พิษ มันลำบาก มันไม่เหมือนกับปุ๋ยเคมี
ปุ๋ยเคมีสั่งซื้อเลย เท่าไรก็ได้ สั่งซื้อเสร็จ ทำเสร็จแล้วจะรู้ว่าปุ๋ยปลอมก็ต่อเมื่อพืชผลมันไม่เกิด
ปุ๋ยมันปลอม เสียเงินก็ฟรี เหนื่อยเปล่า แล้วพืชผลก็ไม่ได้ แล้วไปซื้อปุ๋ยอินทรีย์ ถ้ามันปลอมล่ะ
ปลอมมันก็เหมือนกัน เวลามันปลอมขึ้นมา มันไม่เป็นประโยชน์กับใครเลย แล้วปลอมมัน
ปลอมมาจากไหน? ปลอมมันปลอมมาจากกิเลสนะ กิเลสมันคืออะไร? กิเลสคือความมั่งง่าย
ความมั่งง่าย ความด่วนได้ ความอยากได้ นี่กิเลสทั้งนั้นแหละ

แล้วเวลาพระปฏิบัติ เวลาอยากมรรคผล นี่เป็นกิเลสไหม? มันไม่เป็น เวลาเขามีเป้าหมาย
อธิษฐานบารมี บารมี ๑๐ ทศ จะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเขาต้องมีเป้าหมาย มี
อำนาจวาสนาปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ปรารถนาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มี
เป้าหมายแล้วพยายามทำต่อเนื่องๆ ไป แล้วเวลาคนปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์มหาศาลเลย ถึง
เวลาแล้วไปไม่ไหวก็ลา ลา บางทีไปไม่ไหวก็พลิกกลับ แล้วจะไปถึงเป้าหมายได้เท่าไร

เวลาถึงเป้าหมาย ว่ามันเป็นกิเลสๆ

เป้าหมายไม่ใช่กิเลส กิเลสคือมั่งง่าย ทำเลียนแบบ ทำเหมือน แล้วมันไม่เหมือน ยิ่งทำมัน
ยิ่งทำลายตัวเอง แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ มันเป็นความจริงเพื่อเรา ถ้าเราจะทำความจริงของเรา
เราตั้งสติแล้วทำสมาธิของเรา มีปัญญาของเรา เราจะรู้ได้หมดแหละ ครูบาอาจารย์องค์ไหนที่
ท่านเป็นจริงหรือไม่จริง เพราะอะไร เพราะเวลามันพิสูจน์ กาลเวลานะ สิ่งใดก็แล้วแต่ เวลามัน
พิสูจน์ได้ ถ้าเวลามันพิสูจน์ได้ มันจะออกมาเป็นความจริง

ฉะนั้น สิ่งที่เป็นความจริง ถ้าเป็นความจริง อย่างน้อยมันจะมีความกตัญญูกตเวที เวลา หลวงตาท่านตรัสรู้ธรรม หลวงตากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห่างกัน ๒,๐๐๐ กว่าปี ทำไมหลวงตาท่านกราบแล้วกราบเล่า กราบแล้วกราบเล่า กราบใครนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้มาแล้ว ๒,๐๐๐ กว่าปี หลวงตาท่านมาปี ๒๔๕๒ นี้ ๒,๕๐๐ กว่าปี คนไม่เคยเห็นกันเลย ๒,๐๐๐ กว่าปี ทำไมกราบระลึกถึงคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันกราบแล้วกราบเล่า เพราะอะไรล่ะ เพราะมันเป็นความจริงในหัวใจใจ มันมหัศจรรย์ แล้วถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ครูบาอาจารย์ที่ใจท่านเป็นธรรม ความเป็นธรรมอันนั้นมันมีหลัก

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมามันลึกซึ้ง มันจะบอกใครได้ มันบอกเขาไม่ได้หรอก เพราะเวลาพูดไปแล้วคำพูดเดียวกัน แต่ตีความต่างกัน แล้วเวลาพูดก็พูดเหมือนกัน แล้วเวลาความจริงมันเหมือนกันไหมล่ะ? มันไม่เหมือน มันไม่เหมือนเพราะอะไรล่ะ มันไม่เหมือนเพราะกิเลสมันกัดหัวใจใจ เวลามันกัดหัวใจแล้วมันก็แสดงออกเวลามันแสดงออกนั้นใจ ถ้าแสดงออกมาเห็นไหม

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ ในเมื่อหัวใจมันเป็นจริง เวลาเป็นจริง เป็นจริงมาจากอะไรล่ะ เป็นจริงมาจากมรรค เป็นจริงมาจากศีล สมาธิ ปัญญา ถ้ามีศีล มีสมาธิ ปัญญาตามความเป็นจริง แล้วตามความเป็นจริงทำอย่างนั้น มันต้องหาที่สังคหาที่วิเวก หาที่ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นจริง เพราะถ้าครูบาอาจารย์ท่านเป็นจริง ท่านจะป้องกันไว้ให้ ป้องกันไว้ให้ นะ เพราะเวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป พอไปเห็นสิ่งใดเข้ามันก็อยากจะอวดอยากจะโชว์ ถ้ามีครูบาอาจารย์ท่านคอยเขกไว้ “เอาตัวให้รอดก่อน เอาตัวให้รอดก่อน ถ้าเอาตัวให้รอดแล้วค่อยมาช่วยเหลือเจือจานโลก”

แต่พอเริ่มจึ่มๆ เริ่มจะเป็น มันก็อยากจะโชว์ๆ พอไปโชว์เข้ามันก็เสื่อมหมดใจ แล้วพอเสื่อมหมดแล้วที่นี้ก็ล้มลุกคลุกคลานไป นี่ไง กรณีนี้มันเป็นกรณีที่ว่ามันต้องมีข้อวัตร มีระยะห่างระหว่างโยมกับพระ เวลาพระจะทำตัวแบบโยมไม่ได้ เวลาโยมก็จะทำตัวแบบพระไม่ได้ แต่นางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน เป็นโยมก็เป็นพระอรินบุคคลได้ ถ้าเป็นอรินบุคคลได้มันจะเข้าใจสิ่งนี้ได้หมดเลย แต่ถ้ายังเป็นพระอรินบุคคลไม่ได้ เราต้องมีระยะห่าง คำว่า “ระยะห่าง” มันเป็นเหมือนกันไม่ได้ ถ้ามันเป็นเหมือนกันไม่ได้นะ ถ้ามันเป็นความจริงๆ มันจะมีสัจจะของมันอันนี้ ถ้ามีสัจจะอันนี้ ทำอย่างนี้ทำเพื่อใคร? ทำเพื่อศาสนา

เวลาเราทำบุญกุศล ทำบุญอุทิศให้ในหลวงๆ จริงๆ ทำบุญให้เราทั้งนั้นแหละ เราเป็นคนทำบุญ เราได้ เราอุทิศให้ในหลวง นี่ก็เหมือนกัน เวลาทำขึ้นมาทำอุทิศองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทำอุทิศองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแต่ทำเพื่อเราทั้งนั้นแหละ เพราะเรามันเป็นจริงใจ ถ้าเราไม่เป็นจริงมันจะเป็นความจริงขึ้นมาได้อย่างไร

ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา เห็นไหม ที่เรามากับกันมาอยู่ที่นี่เรามาทำไม อย่างน้อยๆ มันก็มาสร้างสมบารมี สร้างสมตัวเอง ถ้าคนที่จิตใจเขาเป็นธรรม ถ้าคนที่เขามีศรัทธา ถ้าเขาลำบากของเขา เขาว่าไปเบียดเบียนเขา แต่ถ้ามาบอกว่าไปทำให้เขาเศร้าหมอง แต่ถ้ามันหยาบ มันก็ไปเบียดเบียนเขา

แต่ถ้าจิตใจเราเป็นศรัทธา เราไม่ได้เบียดเบียน เราจงใจ เราตั้งใจ เราตั้งใจของเราเอง เราตั้งใจของเรา นี่ศรัทธาความเชื่อ เจตนามันจะเข้าสู่จิตใจ เวลาจิตที่มันทุกข์มันยาก มันล้มลุกคลุกคลาน มันล้มลุกคลุกคลานเพราะอะไร แล้วมันจะไปตั้งตัวขึ้นมาได้ มันตั้งตัวขึ้นมาได้ แล้วตั้งตัวขึ้นมาที่สติ สติก็บอกว่า ส.เสื่อ ต.เต่า สระอิ ภูพุดถูก ทำไมสติมันเป็นอย่างนี้ แต่ล้มลุกคลุกคลาน ยังเพลออยู่นั้น

ถ้าสติจริงๆ มันไม่ต้องใช้ชื่อ สติเก็บไว้ในสมุค แต่ของฉนั้นแจ้ว ถ้าเป็นสมาธิ สมาธิมันก็เกิดจากเรา สมาธิมันเกิดจากจิต ถ้าสมาธิมันเกิดจากจิตนะ มันผ่อนมาแล้ว เพราะอะไร เพราะมันมีสมาธิ มันมีความสุข คำว่า “มีสมาธิ” หมายความว่ามันมีความสุข จิตสงบแล้วมันมีความสุขใจ แล้วบอกฉันมีสมาธิ แต่ฉันเหมือนหมาบ้าเลย มันมีสมาธิตรงไหน สมาธิของฉันมันฉันเอาๆ มันเป็นสมาธิใหม่ ถ้ามันเป็นสมาธิมันจะฉันอย่างนั้นใหม่

มันต้องไม่ฉัน แล้วถ้ามันไม่ฉัน เพราะสมาธิมันคือความสุข “สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี” แล้วจิตสงบแล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา อันนี้สำคัญมากนะ ยกขึ้นสู่วิปัสสนานี้เป็นแก่นแท้ของพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งปัญญา แต่เป็นภาวนามยปัญญา พระพุทธศาสนาไม่ใช่สุตะหรือจินตมยปัญญา สุตะ จินตมยปัญญานี้คือปัญญาศึกษา แต่คนภาวนาไม่เป็นจะไม่เคยได้สัมผัสภาวนามยปัญญา แล้วไม่มีใครเคยพูดถึงภาวนามยปัญญาได้อย่างถูกต้อง มีแต่หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ เพชรน้ำหนึ่งของหลวงตา

คนที่พูดถึงภาวนามยปัญญา ถึงที่สุดแล้วเราจะสอนลูกศิษย์ เราจะบอกลูกศิษย์ให้ลูกศิษย์จบการศึกษา เราไม่บอกถึงที่สุด ลูกศิษย์มันจะจบการศึกษาได้หรือไม่ แล้วเวลาเขาเทศน์เขาสอน

กันมันไม่มีภาวนามยปัญญา แล้วมันจะจบการศึกษาได้หรือไม่ แล้วภาวนามยปัญญาเป็นอย่างไร
ละ ภาวนามยปัญญามันเกิดจากศีล เกิดจากสมาธิ สมาธิที่เป็นสัมมาทิฐิ แล้วยกขึ้นสู่วิปัสสนา
วิปัสสนาญาณคือการรู้แจ้ง การรู้แจ้งคือภาวนามยปัญญา

ฉะนั้น ที่ว่าการเห็นกายๆ ตอนนีัพุดกันฟันเพื่อว่าฉันก็เห็นกาย ฉันก็เห็นกาย

โทษนะ สุนัขมันก็เห็นกาย สุนัขมันก็มองเราอยู่ เราเลี้ยงสุนัขมาสุนัขมันก็เห็น นี่พระ
เห็นกายของพระ มันก็เห็น ว่าเห็นกายๆ ใครเห็น ใครเห็นกาย อะไรเห็น

แต่ถ้าจิตมันสงบ จิตสงบนะ ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่เรา ไม่ใช่
เขา สงบ นิ่ง เห็นไหม ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ มันจะเป็นธรรมชาติอย่างไร
ถ้าจิตมันสงบไง ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา แล้วมันถึงว่าไม่มี
สมุทัยไง แล้วถ้ามันยกขึ้นสู่วิปัสสนา ถ้ามันเห็นกายละ แล้วถ้ามันเห็นกาย มันเห็นกายมัน
พิจารณาของมันไปละ นี่ไง พระพุทธศาสนา ที่ว่าศาสนาแห่งปัญญา ตรงนี้ พระพุทธศาสนา
สอนที่นี้

สมาธิมันมีอยู่โดยดั้งเดิม สมาธิ เจ้าชายสิทธัตถะไปศึกษามากับเจ้าลัทธิต่างๆ ก็มีฌาน
สมาบัติอยู่แล้ว ฌานสมาบัติมันก็คือสมาธิ แล้วเอาตัวไม่รอด แล้วเวลาในปัจจุบันนี้ก็พิจารณา
กายๆ ก็นึกแก้วใส นึกแก้วนกงูนทองมันก็ท้อบ่นของมันไปไง

แต่ถ้ามันเห็นจริงมันจะไปตำรอก ความตำรอก ความคายออก คายกิเลสนะ อันนั้นเวลา
มันคายออกมันเกิดจากอะไรละ? มันเกิดจากมรรค เกิดจากมรรคญาณ แล้วว่าศาสนาไหนไม่มี
มรรค ศาสนานั้นไม่มีผล แล้วมรรคมันเป็นอย่างไรละ มรรคก็เลี้ยงชีพชอบ เลี้ยงชีพชอบหมด ทำ
อาชีพะเลี้ยงชีพชอบหมด...มันเลี้ยงปาก เลี้ยงชีพชอบแล้วทุกข์ไหม เลี้ยงชีพชอบยังตายอยู่หรือ
เปล่า นี่มันมรรคของฆราวาสไง มันเป็นอาชีพที่ถูกต้องดังตามกฎหมายไง

แต่ถ้ามันเกิดปัญญา ภาวนามยปัญญา สัมมาอาชีพะ เวลาเลี้ยงชีพชอบของมรรค มรรค
หยาบมรรคละเอียด ถ้าใครภาวนาเป็นมันจะเข้าไปสู่ภาวนามยปัญญา แล้วถ้ามันมีภาวนามย
ปัญญา ศาสนาพุทธสอนที่นี้ พระพุทธเจ้าสอนที่นี้ พระพุทธเจ้าสอนวิปัสสนาญาณ

วิปัสสนาจารย์ เขาว่าวิปัสสนาจารย์...งานกระเบื้อง เขาใช้ไฟมกัน กินแล้วทิ้ง วิปัสสนา
จารย์ จารย์อะไรของมึง รู้อะไร

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านสอนอย่างนี้ ที่พูดอย่างนี้เพราะพูดให้เห็นคุณประโยชน์ของข้อวัตรปฏิบัติที่หลวงปู่มั่นท่านรื้อคั่นมานะ รื้อคั่นมา แล้วท่านใช้ชีวิตของท่านทั้งชีวิตอยู่ป่า อยู่เขา อยู่ป่าอยู่เขาว่าเป็นแบบอย่าง เป็นคติ เป็นแบบอย่าง

ฉะนั้น สิ่งที่เราทำบุญกุศลกัน ถ้าบอกว่ามันไม่จำเป็นแล้วทำไม ในวัดเราก็มีเรื่องนี้ เรื่องเดียวแหละ มีกฐิน แล้วอยากจะยกเลิกมานานแล้วด้วย แต่มันก็ให้โอกาสไป ให้โอกาสการกระทำ เพราะว่าสิ่งนี้เป็นวัฒนธรรมประเพณี เป็นการสร้างบุญกุศลของผู้ที่ปรารถนาพ้นจากทุกข์ แต่เวลาจะพ้นจากทุกข์มันก็ต้องไปภาวนาเอา มันต้องไปทำความจริงอันนั้นเอา

ฉะนั้น สิ่งที่ทำนี้เป็นประเพณีวัฒนธรรม แล้วถ้าสิ่งนี้เป็นประเพณีวัฒนธรรมทำเพื่อประโยชน์ๆ แล้วประโยชน์ของมันก็ตัวนี้นั่นละ แต่ไปมองกันที่บริวารใจว่ามีมากมีน้อย มีตัวเลขมากตัวเลขน้อยไป แข่งขันกันตรงนั้นใจ... ไม่ทำเศร้าหมองก็เบียดเบียน

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ เป็นศรัทธาของคน เป็นศรัทธา เห็นไหม เราทำเพื่อความสะอาดเพื่อความบริสุทธิ์ของศาสนา ถ้าศาสนานะ ให้ศาสนานี้มีคุณธรรม ถ้าใจมันสูงส่ง มันไม่ติดมันไม่ติดอะไรบ้าง แม้แต่ถ้าไม่ติดวัตถุมันก็ติดยศ ติดการสรรเสริญ ติดความยกย่อง แล้วถ้าความยกย่อง อยากให้เขายกย่องก็ต้อง “เจริญพร เจริญพร” กลัว กลัวเขาบอกว่าเรามีอภรณ์รุนแรง กลัวเขาจะว่าเราฉุนเฉียว

ฉุนเฉียว ถ้ามันฆ่าฟันกันมันฉุนเฉียวด้วยโทสะ ฉุนเฉียวของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ฉุนเฉียวเพื่อฆ่ากิเลส กิเลสให้มันทะนงตน ให้มันจีคอ ให้มันจีห้วพระ ให้มันเหยียบย่ำ แล้วเคารพมัน อย่างนั้นหรือคือเป็นคนดี

แต่ถ้ามันมีสัจจะ มีความจริง เหยียบหัวมันไปเลย เหยียบหัวกิเลสมันไป แล้วว่ามันจะเป็นการทะนงตน มันจะเป็นการฉุนเฉียว ให้เขาว่าไป นั่นมันเรื่องของโลกเขา โลกเขา เขาไม่รู้ เขาไม่เห็นเขาก็ไม่เข้าใจของเขา

แต่ถ้ามันเป็นความจริงนะ มันต้องมีความเพียรชอบ มีความเพียร มีความวิริยะ มีความอดสาหะ มีสัจจะ คำว่า “จาคะ” มันมีมาอยู่แล้ว มันต้องมีสัจจะ มีความมั่นคงของเรา มันถึงนั่งสมาธิได้ตลอดรุ่ง มันจะนั่งสมาธิต่อสู้กับใคร? ต่อสู้กับกิเลส

ขณะตนคิดว่าชนะคนอื่นทั้งหมด ขณะตนคนเดียว ดึกว่าชนะกองทัพทั้งกองทัพ แล้วขณะ
ตนคนเดียว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดา จนปานนี้เรายังอยู่ในธรรมและวินัย
ของท่าน จนปานนี้ละ แล้ววันนี้วันมาทำบุญกุศล ทำบุญกุศลเพราะว่าเป็นพุทธานุญาตขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราก็มามาทำ เราเชื่อ เพราะเราเป็นชาวพุทธ เรามีพระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ เรามีแก้วสารพัดนึกในใจของเรา เราถึงมาทำกัน แต่เวลามาทำแล้วมันจะไม่
สะดวก ถ้ามันจะสะดวก ทำให้ได้ทุกอย่าง แต่มันไม่เป็นประโยชน์กับใครเลย เสียทรัพยากร
เสียเวลา ใช้มันแค่ครึ่งวันแล้วก็เลิกกัน

แต่ถ้าเรามาเอาบุญกุศล เราจะทุกข์จะยาก นิดเดียว เล็กน้อยมาก แล้วคนเขาอยู่อย่างนี้ทั้งปี
ทั้งชาติทำไมเขาอยู่ได้ แล้วเราแค่มาทำบุญแล้วก็กลับ ทำไมเราทำไม่ได้ แล้วครูบาอาจารย์ของ
เราไปอยู่ในป่าในเขา ยิ่งกว่านี้ทำไมท่านทำได้ ทำไมหัวใจเราอ่อนแอเกินขนาดนั้น ทำไมหัวใจเรา
ต้องให้คนมาคอยบริการอย่างนั้น

ถ้ามันต้องไม่ให้ใครบริการ อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน หัวใจของพวก
เราจะยื่นขึ้นมา แล้วจะไม่เป็นเหยื่อ ไม่นโดนแก๊งตกรถทองมันหลอก ไม่ให้แชร์ลูกโซ่มันจูง ไม่ให้
ใครหลอกไปทั้งสิ้น ถ้าหัวใจมันไม่มีความโลภ ถ้ามันยื่นขึ้นมาได้ เราไม่ต้องการให้ใครมา
บริการทั้งนั้น เราจะทำตัวของเรา เราจะทำหัวใจของเราให้ยื่นขึ้นมาให้ได้ไง

เราจะใช้บุญอินทรีย์ เราต้องหมัก เราต้องดูแล เราต้องทำของเราขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับ
การกระทำของเรา แล้วต่อไปข้างหน้า ดินของเราก็จะดี หัวใจของเราก็จะดี ทุกอย่างมันจะดี
ขึ้นมาทั้งนั้นแหละ ถ้าเราทำของเราละ แต่เราจะหวังพึ่งคนอื่น หวังให้คนมาชักนำอยู่อย่างนั้น
ไม่มีที่สิ้นสุด

ถ้าเรามีครูบาอาจารย์เราก็มีไว้เพื่อเป็นคติธรรม เพื่อเป็นแนวทาง เพื่อเป็นการชักจูง
เท่านั้นแหละ แต่เวลาทำจริงเราก็ต้องทำทั้งนั้นแหละ หวังพึ่งตัวให้สำคัญที่สุด หวังพึ่งตัวเอง
สำคัญที่สุด แล้วเปิด F.M. ๑๐๓.๒๕ ฟังหลวงตา จบ ไม่ต้องให้ใครหลอก เปิด F.M. ๑๐๓.๒๕
ฟังหลวงตาของเรา อย่าให้ใครหลอก เอวัง